1850. № 64.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 9 Augustus.

Deze Courant kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1-5 regels *f* 1 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentiën voor de 1e bladz. kunnen Maandags en Donderdags uiterlijk tot 12, die voor de 4e bl. tot 4 uur aangenomen worden.

Bij deze Courant wordt een BIJVOEGSEL gratis *uitgegeven.*

In dit Gewest zal bij de aanstaande verkiezingen ieder kiezer op zijn stembiljet moeten zetten voor de *Staten-Generaal twee* namen en voor de *Staten Provinciaal* in het kiesdistrict Assen *achttien* en in het kiesdistrict Hoogeveen *zeventien* namen. Ten gemakke nu van de kiezers en, ten einde, zooveel mogelijk, te bevorderen, dat er geene herstemmingen zullen behoeven plaats te hebben, zullen wij, tot na afloop der verkiezingen, de namen mededeelen van hen, van wie wij vernomen hebben, dat zij, hetzij voor de Staten-Gen., hetzij voor de Staten. Prov. gekozen wordende, de op hen uitgebragte keuze zullen aannemen. Wij beginnen *nu* reeds daarmede, ten einde een ieder genoeg tijd hebbe, om zich te beraden, bij welk beraden wij hopen, dat ieder kiezer, met ter zijde stelling van alle neven-bedoelingen, alleen het heil van het land en van de Provincie voor oogen zal houden.

Voor de Staten-Generaal:

De heer Mr. *L. N.* Graaf *van Randwijck* te 's Gravenhage.
„ Mr. *L.* Graaf *van Heiden Reinestein*, te Laarwoud.
„ Mr. *P. W.. Alstorphius Grevelink*, te Assen.
„ Mr. *W. Goedkoop*, te Assen.
„ Mr. *P. van der Veen*, te Smilde.

Voor de Provinciale Staten:

Kiesdistrict Assen. Kiesdistrict Hoogeveen.
de heer Mr. *P. Hofstede* te Assen.

Nederland.

7 *Aug.* De Eerste Kamer heeft gisteren de scheepvaartwetten *aangenomen*, en wel: wet A met 30 tegen 2, wet B met algemeene en wet C met 30 tegen 2 stemmen.

— Z. K H. Prins *Frederik* der Nederlanden, is op zijne terugreis naar Nederland en wordt binnen weinige dagen te 's Hage verwacht. Na een kort verblijf aldaar, zal Z. K.H., zoo als wij vroeger reeds meldden, weder vertrekken.

— Een berigt uit Hellevoetsluis meldt, dat den 3 Aug. ll. door het schip *de Hoop*, Kapt. *Tolner*, uit zee een aldaar rond zwemmende matroos is gered, *Frans Bulou* genaamd, welke van de brik *Iris*, kapt. *Harris*, komende van Vlissingen en bestemd naar Konstantinopel, in zee gesprongen was, zoo men zegt wegens ongenoegen met den Kapitein. *(N.Rott.Ct.)*

— Te Voorburg is in den avond van den 3 dezer een man, die ongeveer twee maanden geleden door een hondje gebeten was, aan de watervrees overleden. *(Id.)*

— Naar men verneemt, is het Hanoversch gouvernement meer dan ooit werkzaam, om zich met zijne handelswegen aan Nederland te verbinden, speciaal met betrekking tot het daarstellen van kanalen, waartoe zij de Eems gaarne wil bezigen. — Reeds zijn daartoe vele voorstellen in overweging, die ernstig onderzocht en daarna aan de Stenden voorgelegd zullen worden. *(Amst.Ct.)*

— De Regering heeft een wetsontwerp tot regeling en beperking van het regt van vereeniging en vergadering gereed. *(Ned.)*

— Voor de Utrechtsche paardenmarkt op 5 Aug. zijn aangegeven 475 paarden. De handel was redelijk wel, daar er Engelsche en Fransche kooplieden waren. De paarden waren echter goedkoop. *(Utr.Ct.)*

— Door een handelshuis te Groningen is medegedeeld, dat het in 't verstreken jaar, 5051 last graan naar Engeland heeft uitgevoerd, en wel met 50 Hollandsche en 41 Engelsche schepen. *(Gron.Ct.)*

— Als eene bijzonderheid verdient vermeld te worden, dat er in den tuin van *Harm Wirtjes Bunenga*, in het Oostereinde, onder Winschoten, eene aardappelplant gevonden wordt, uit vier zware hoofdstammen bestaande, waarvan het loof den opmerkelijken omvang van 27 voeten heeft. Sedert vier weken draagt zij reeds bloemen en bloeit nog steeds voort. *(Id.)*

Buitenland.

7 *Aug.* De Sleeswijk-Holsteinsche aangelegenheid staat thans stil. In Holstein tracht men het leger voltallig te maken, en vooral in het gebrek aan officieren te voorzien. De Denen zullen hoogstwaarschijnlijk vooreerst niets tegen Holstein ondernemen; zij bepalen zich er inmiddels bij, het geheele hertogdom Sleeswijk in hunne magt en onder het gezag van den wettigen Souverein, den Koning van Denemarken, terug te brengen; verder te gaan, acht men te Kopenhage in de bestaande omstandigheden, voor als nog al te gevaarlijk; zulks wordt van de zijde der bevriende mogendheden dringend afgeraden.

Assen, 8 Augustus.

Gisteren hebben de Staten dezer Provincie met 18 tegen 4 stemmen, op voorstel van Ged. Staten, het gewigtige besluit genomen, om de deelneming in de op te rigten Maatschappij ter uitvoering der kanalen, waarvoor concessie is verleend aan Jbr. *A W. van Echten van Holtke c.s.*, van *f* 50,000 tot *f* 225,000 te verhoogen; de vereischte gelden zijn dus gevonden en men mag het er nu voor houden, dat de voorgenomene verbetering en verlenging der Hoogeveensche vaart met de geprojecteerde zijtakken haar beslag heeft erlangd.

— Ingevolge de plaats gehad hebbende oproeping in de vorige *Drentsche Courant*, was heden middag te een uur een aantal kiezers op de bovenzaal van het logement van *A. Hofste* alhier te zamen gekomen; de werkzaamheden hebben zich thans alleen bepaald tot het kiezen van leden eener commissie, aan wie de leiding der vergaderingen zou worden toevertrouwd, en die tot degenen, welke bij de aanstaande verkiezingen, zoo voor leden van de Staten-Gen. als voor leden der Prov. Staten, in aanmerking wenschen te komen, eene oproeping zoude rigten, waarvan de vorm aan haar werd overgelaten. Tot leden dezer commissie werden bij meerderheid van stemmen benoemd de heeren Mr. *W. Goedkoop*. *H. H. van Lier* en Mr. *E. K. J. Bertling*. De heer *van Lier* betuigde echter tot zijn leedwezen, om bijzondere omstandigheden, de benoeming niet te kunnen aannemen, waarop de vergadering besloot, dien heer te doen vervangen door dengenen, die in de vierde plaats de meeste stemmen op zich had vereenigd, welke bleek te zijn de heer *N. G. Servatius*, die, even als zulks de heeren *Goedkoop* en *Bertling* reeds vroeger gedaan hadden, de benoeming aannam.

— Dingsdag voormiddag heeft alhier een ongeluk plaats gehad, dat zeer erge gevolgen had kunnen hebben. De heer *Hesselink* van Paterswolde had met zijne vrouw en twee dochters in een rijtuig met twee paarden bespannen, deze stad verlaten, met het voornemen, om de reis naar Cleef voort te zetten, toen de paarden omstreeks de streek huizen, Primo genaamd, voor een ton, op de kant van den weg staande, schrikten en achteruit liepen; de voerman, in plaats van de paarden aan te zetten, smeet het leidsel op de paarden en sprong zelf van de bok; de paarden bleven achteruitloopen, en stortten weldra met de wagen in de Hoofdvaart; gelukkig was het water laag, en kwam de wagen, die over de zijde gevallen was, niet geheel onder water, zoodat degenen, die er in zaten, de hoofden door de zijraampjes konden steken; dadelijk schoten de daarwonende *Ysbrand Boxma* en *Otte Koster* te hulp, sneden de strengen der paarden door, en haalden een schuit aan, waarin de reizigers benevens hun goed geborgen werden. De heer *Hesselink* met zijne dames zijn er, enkele schrammen uitgezonderd, gelukkig met den schrik af gekomen; zij konden echter de reis naar Cleef niet voortzetten, maar moesten huiswaarts keeren.

— Den 5 dezer vierde het te Meppel bestaande Departement der Maatschappij tot Nut van 't A. zijn vijftigjarig bestaan, door het houden eener redevoering van het geachte mede-lid den heer *H. van Heijningen*, die op eene kernachtige wijze het doel der Maatschappij in haar bestaan en hare uitwerking schetste niet alleen, maar ook van dit Departement in het bijzonder. De rede werd begonnen

en geëindigd door muzijk, uitgevoerd door de leden van muzijkgezelschap Euterpe en afgewisseld door gezang van het alhier bestaand zanggezelschap. *(Sleenw. Ct.)*

— Te Emmen moeten bij den Predikant aldaar brandbrieven gelegd zijn; het schijnt dat het op te rigten armwerkhuis daartoe aanleiding heeft gegeven; de ingezetenen schijnen hier tegen, doch de Burgemeester en de Predikant er voor te zijn. De Justitie doet onderzoek.

— Te Zweelo is ook de aardappelziekte weder op bijna alle akkers zigtbaar.

* *de Wijk*, 7 *Aug*. Ofschoon over 't geheel de aardappeloogst zich alhier gunstig laat aanzien, zoo worden toch in sommige soorten de verschijnselen van de bekende ziekte dezer plant weder aan de bladeren en stengels opgemerkt, vooral heeft dit plaats bij de vroegrijpe en zoogenoemde muisjes; echter wordt aan de knol zelve geen ongemak gezien. In 't algemeen vallen echter de vroegrijpe aardappelen hoewel zij bijzonder goed van smaak zijn, klein van stuk uit, welk laatste men voornamelijk aan de aanhoudende droogte wil hebben toegeschreven.

* *Grollo*, 6 *Aug*. Ook bij ons vertoont zich sedert eenige dagen de ziekte weder onder de aardappels, doch bepaalt zich nog hoofdzakelijk tot de vroegrijpen, en tot die, welke door den laatsten nachtvorst 't meeste hebben geleden. Evenwel is tot nog toe de knol onbeschadigd en heeft die reeds eene behoorlijke zwaarte verkregen, zoodat de oogst er van, naar het schijnt, niet minder zal worden, dan die in 1849 geweest is.

* *Hoogeveen*, 6 *Aug*. Heden is door Mevrouw *Rahder* de eerste steen gelegd van de heerenbehuizinge in de Bork- en Broekveenen, en zulks onder het wapperen van vlaggen (zie ons no. 57).

* *Coevorden*, 6 *Aug*. Men verneemt dat in de gepasseerde week, des nachts, op den Hool, gemeente Sleen, drie dieven, (vader, moeder en zoon) op heeterdaad zijn betrapt, welke schoven rogge van het land ontvreemdden. In het gepasseerde jaar vermoedde men reeds dat er heimelijk eenige schoven rogge van het land werden gehaald, waarom eenige landbouwers nu besloten, om daarvoor te waken. en nadat men alzoo zich eenige nachten in de nabijheid der akkers had schuil gehouden, slaagde men eindelijk deze dieven in handen te krijgen. Hiervan moet bereids aangifte bij de Justitie zijn gedaan.

* Gister en heden collecteert men in het Graafschap Bentheim ten behoeve der Hertogdommen Sleeswijk en Holstein, de geestdrift is ook daar, zoo als elders in Duitschland voor de Hertogdommen groot. Van daag had die ook in het naburige Laar plaats.

* *Dalen*, 6 *Aug*. Heden morgen kwam alhier een Hanoversch policie-beambte door iemand geadsisteerd ter opsporing van twee personen, welke in den nacht van zondag op maandag in de nabijheid van het Hebelermeer, Carspel Haaren, op Hanoversch grondgebied een hunner kameraden, allen smokkelaars, na een tusschen hen gerezen twist, hadden doodgeslagen en de vlugt naar hier hadden genomen, zijnde dezelven gisteren te Zuid- en Noordbarge, gemeente Emmen en waarschijnlijk ook te Erm, gemeente Sleen, gezien, — voor zoo verre thans bekend is, zijn zij nog niet gevat.

* Gepasseerde zondag had alhier de inwijding plaats van het nieuwe orgel in de Hervormde kerk, een groot aantal ingezetenen benevens velen uit omliggende en verafgelegene plaatsen woonden deze plegtigheid bij; deed het uitwendig aanzien van het orgel wegens deszelfs netheid en sierlijken bouw reeds eene gunstige uitwerking op de aanwezigen, het hooren der rede, bij die gelegenhied door den leeraar uitgesproken, die tot text had gekozen 2 Croniken 5: vers 13 en 14, als mede de begeleiding van het orgelmuzijk bij het Godsdienstig gezang overtrof bij velen nog de hiervan gekoesterde verwachting. Onder dankbaar opzien tot den Algoeden, die ons in de gelegenheid heeft gesteld, door eigene bijdragen ons gemeenschappelijk godsdienstig kerkgezang door orgelmuzijk te doen geleiden, werd door den leeraar namens de gemeente ten slotte eene gepaste dank toegebragt aan heeren kerkvoogden dezer gemeente, welke reeds lang door eene wijze en zuinige besturing der kerkelijke goederen de grondslagen daarvoor hadden gelegd, alsmede aan de heeren *Schuijer* te Zwolle, aan wie de vervaardiging daarvan was opgedragen, wegens hunnen wel volbragten taak, waarmede, na het geven van een Orgel-concert met zang door het alhier bestaande zanggezelschap, des namiddags de feestvreugde een einde nam.

* *Meppel* 8 *Aug*. De Commissie, belast met het aankoopen van paarden voor het wapen der cavalerie heeft hier niet kunnen slagen. Slechts 20 paarden zijn gepresenteerd, onder welke geen was, dat de vereischten van een cavalerie-paard bezat. Het ware te wenschen, dat onze landbouwers zich toelegden op de veredeling der verschillende paardenrassen, dit zou hunne welvaart niet weinig bevorderen. Had de Commissie artillerie-trein-paarden moeten koopen, zij zoude bijzonder geslaagd zijn.

* Sedert eenige jaren is hier in de nabijheid van den zoogenaamden nieuwen-houtzaagmolen een ooijevaars-nest. Op dit nest had dezen zomer het volgende plaats. — Terwijl een der ouden, waarschijnlijk het wijfje, uit was, om voedsel te zoeken en de zorg over hare vijf jongen aan den anderen was toevertrouwd, vermoordde deze een zijner kinderen. Het wijfje terugkeerende, joeg den ontaarden vader van het nest, waarop hij den geheelen zomer niet heeft durven terugkomen, ofschoon hij steeds in deszelfs nabijheid verkeerde. — Met veel tederheid verzorgde de moeder sedert dien tijd hare vier nog overgeblevene kinderen Doch of het haar alleen niet meer mogelijk was in het onderhoud der vier jongen te voorzien, vooral in de voor eenigen tijd langdurige droogte, of dat zij, volgens het oude spreukje, de pacht wilde betalen, weet men niet; althans op zekeren dag droeg zij een der jongen uit het nest en zette hetzelve heel voorzigtig op den grond. De molenaar heeft het gevoederd en sedert komt zij van tijd tot tijd zien, hoe het met dit haar kind gaat.

BUITENGEWONE VERGADERING der Staten van Drenthe van 6 Aug. 1850.

De heer Commissaris des Konings opent de vergadering, door den heer Griffier te doen voorlezen het Koninklijk besluit, houdende magtiging, om de Provinciale Staten buitengewoon bijeen te doen komen. — De heer Commissaris deelt mede, dat de heeren *Boelken* en *Prins* hebben kennis gegeven, dat zij de vergadering niet kunnen bijwonen, de eerste wegens ziekte en de andere wegens een sterfgeval in de familie; deze redenen worden goedgekeurd. Daarna worden door den heer Griffier voorgelezen de Processen-verbaal, waarbij de heeren Mr. *W. Alingh* en Mr. *C. E. Kniphorst* tot leden der Staten benoemd zijn; geene der leden tegen de toelating dezer heeren bedenkingen hebbende, worden dezelve door den heer Griffier binnen geleid, en leggen zij in handen van den heer Commissaris den gebruikelijken eed af, waarna zij zitting nemen.

De heer Griffier leest daarop voor eene missive van Ged. Staten, houdende voorstel, om de deelneming van de Provincie in de Maatschappij tot verbetering en verlenging der Hoogeveensche vaart, waarvoor concessie is verleend aan Jhr. *van Echten van Holthe c.s.*, van *f* 50,000 tot *f* 225,000 te verhoogen en die gelden te negotieren tegen eene rente van niet hooger dan 4½ pCt met eene aflossing van minstens *f* 3000 's jaars, aan te vangen vijf jaren na de oprigting der Maatschappij; de zaak heeft niet overal die belangstelling ondervonden, welke men had mogen verwachten; zonder zoodanige verhooging zou het plan niet kunnen uitgevoerd worden, en zoude aan alle kanalisatie van Drenthe de bodem worden ingeslagen. Als middelen tot bestrijding van de rente en de jaarlijksche aflossing dragen Gedeputeerde Staten voor, dat de rente van *f* 225,000 jaarlijks *f* 10,125 zal bedragen, wanneer men de rente op 4½ pCt. rekent, hoewel men zeker wel gelden tegen 4 pCt. kan bekomen; dat deze som grootendeels zal kunnen gedekt worden door het dividend, dat de Maatschappij aan de aandeelhouders zal uitkeeren, hetwelk HEd.Gr.Achtb. meenen te kunnen begrooten op 4°/₀ van het bedrag der aandeelen en alzoo op *f* 9000, terwijl de ontbrekende *f* 1125 zou te vinden zijn uit de renten, welke het Provinciaal fonds voor den aanleg van kanalen afwerpt, die met 1851 's jaars ruim *f* 2750 zullen bedragen, en waarvan het overschot ad *f* 1625 zal kunnen strekken tot gedeeltelijke jaarlijksche aflossing; hiertoe zou verder kunnen dienen *f* 700, tot nog toe ter begrooting uitgetrokken voor het onderhouden der gebouwen, dienende tot huisvesting van den heer Commissaris des Konings, hetwelk voortaan door het Rijk zal bekostigd worden, *f* 300, ter begrooting uitgetrokken voor onderhoud en aanvulling van meubelen in de woning van den heer Commissaris des Konings, als wenschende Z.H. Ed. Gestr. daarin voor eigene rekening te voorzien, en *f* 800, welke zal overschieten op den post voor bezoldiging van de Prov. voetboden, die komen te vervallen, nadat van dezen post zal zijn afgetrokken, hetgeen ter pensionering dezer beambten zal moeten worden aangewend. Ged. Staten hebben voorgesteld, om de aflossing eerst met vijf jaren na de oprigting der Maatschappij te doen beginnen, omdat men op alle mogelijke tegenspoeden moet bedacht zijn, en het zou kunnen gebeuren, dat er in de eerste jaren geen dividend van 4 pCt. kan gegeven worden, in welk geval het te kort komende voor de rente-betaling uit de voor de aflossing bestemde gelden zou moeten gevonden worden.

De heer Commissaris des Konings stelt voor, om de zaak in handen eener Commissie te stellen, ten einde de Vergadering voor te lichten. — Jhr. *van Holthe van Oldengaerden* is van oordeel, dat de zaak genoegzaam is toegelicht, en men dadelijk daarover zou kunnen beraadslagen; hij beschouwt, dat wij aan een afgrond staan; komt de kanalisatie niet tot stand, dan storten wij reddeloos in dien afgrond, doch komt ze, door de aanneming aan het voor-

stel van Ged. Staten, wel tot stand, dan mogen wij ons behouden rekenen.

De heer Commissaris wil wel gelooven, dat de heer *van Holthe* genoegzaam is ingelicht, maar er zijn welligt andere leden en bepaaldelijk de beide nieuwe leden, die zeker gaarne eenige voorlichting wenschen.

De heer Mr. *G. L. Kniphorst* vraagt alsnu het woord, om eene prealabel voorstel te doen; hetzelve strekt, om de behandeling dezer zaak uit te stellen tot de eerste gewone vergadering der nieuw te benoemen Staten, en aan Z.M. bij een eerbiedig adres te verzoeken, om ten deze voor diligent te worden gehouden, en zulks op grond het hier geldt een allergewigtigst punt van Financien, en de Prov. Staten in een geheel exceptionelen toestand verkeeren. Tot adstructie van zijn gevoelen wijst hij aan, hoe ongepast een administrateur zou handelen, die weet, dat hij morgen van alle bestuur zal ontheven worden en inmiddels als in het voorbij gaan eene allerbelangrijkste verbintenis van veruitziende gevolgen aangaat. Eveneens zouden de tegenwoordige Staten onbetamelijk handelen, zoo zij de Provincie bezwaarden, invoegen voorgesteld. Maar ook de tegenwoordige Staten zijn geene eigenlijke Staten meer, zij bestaan niet meer volgens de reglementen, noch volgens de wil hunner committenten, maar volgens het 3e der add. artt. der Grondwet, ten einde de loopende zaken gaande te houden. Daarenboven heeft de wetgeving bij de wet van 27 Junij 1850 beslist, dat de gewone vergaderingen der Staten zouden geprorogeerd worden tot den eersten dingsdag in Augustus, tenzij de Prov. wet werd aangenomen. In de memorie van toelichting voor deze wet wordt o. a. gezegd, dat het min geraden is, dat de oude Staten zich nog met het behandelen en vaststellen der Prov. begrootingen bezig hielden; dat het van hoog belang is, dat reeds in 1851 de bepalingen, met betrekking tot die begrootingen in het ontwerp van Provinciale wet voorkomende, in werking treden, waartoe het vaststellen der begrootingen door de nieuwe Staten noodig is. Het voorstel nu van Ged. Staten is van veel meer gewigt dan de geheele begrooting over 1851, het is van ver uitziende gevolgen, en zal op de begrooting van 1851 een allergewigtigsten invloed hebben, ja deze van zelve reeds verhoogen.

De heer *de Jonge* stemt geheel met den heer *Kniphorst* in, en wenscht, dat de behandeling der zaak verschoven wordt tot de eerste gewone vergadering der nieuwe Staten. — De heer Mr. *J. Tonckens* kan niet aannemen, dat de Staten bij gunste zitting hebben; hij is wettig gekozen en niet ontslagen noch afgetreden; de Staten kunnen dus de onderwepelijke zaak zeer goed behandelen. De Ged. Staten hebben den Minister van Binn. zaken gevraagd, dat de Staten op den gewonen tijd zouden vergaderen; de Minister heeft hierin zwarigheid gemaakt, omdat er eene wet zou worden voorgesteld, volgens welke de gewone vergaderingen der Prov. Staten werden uitgesteld tot den eersten dingsdag in Aug., tenzij de Provinciale wet voor dat tijdstip werd aangenomen. Ged. Staten hebben gewacht, tot dat de Provinciale wet was aangenomen; zij achtten toen eene buitengewone vergadering der Staten volstrekt noodig, omdat de eerste gewone vergadering stellig na September zou gehouden worden, en met 12 Sept. de termijn zou verstreken zijn, binnen welken de Maatschappij voor de Kanalisatie baren borgtogt moest stellen of anders vervallen zou zijn, terwijl na dit tijdstip de inschrijvers niet meer aan hunne inschrijvingen gebonden waren. Ged. Staten hebben de verantwoordelijkheid niet op zich willen laden, van niet alles aangewend te hebben, waardoor het mislukken der bestaande plannen van kanalisatie zou kunnen voorgekomen worden; zij hebben daartoe begrepen, dat de Staten buitengewoon dienden bijeen te komen, ten einde deze zelve in deze allergewigtigste zaak zouden kunnen beslissen. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst* adstrueert nog nader zijn gevoelen. — De heer Commissaris des Konings acht, dat de Staten wettig vergaderd zijn en geldige besluiten kunnen nemen, ingevolge het 3e der add. artt. van de Grondwet en art. 178 der Prov. wet; zoolang de Prov. Staten niet door andere Staten zijn vervangen, zijn zij de Staten van Drenthe. Zoo de zaak niet zoo zeer drong, hadden Ged. Staten niet het houden eener buitengewone Staten-vergadering gevraagd en de Minister zou daarin niet toegestemd hebben; met 12 Sept. e.k. is de termijn verloopen, binnen welken de inschrijvers aan hunne inschrijvingen gebonden zijn. — De heer *Kniphorst* merkt alsnog, met betrekking tot het alnog wettig bestaan der Staten, op, dat volgens de wet van 27 Junij l.l., in verband met de omstandigheid, dat de Prov. wet voor den dag, waartegen de gewone vergadering was verdaagd, is tot stand gekomen, thans, en dus op een tijdstip, dat niet tot den afgeloopen jaarkring 1849—1850, maar tot dien van 1850—1851 behoort, de tegenwoordige Prov. Staten niet meer werkzaam kunnen zijn ten gevolge de opdragt hunner committenten, maar alleen ten gevolge de bepalingen van het aangehaalde add. art. der nieuwe Grondwet, en dat, hoezeer dan ook zij dien ten gevolge wel is waar gezegd kunnen worden wettig te bestaan, echter het evenzeer buiten bedenking schijnt te zijn, dat zoodanig bestaan hun geene bevoegdheid geven kan, om na de ten deze bekend gewordene wil der wetgeving, tot bemoeijingen over te gaan, waarbij de begrooting betrokken is en vooral niet, wanneer, zoo als in het gegeven geval, die bemoeijingen zullen loopen over een tijdkring, waarin, volgens de wet, andere magten werkzaam moeten zijn.

Nadat nog de heer *de Jonge* en de heer Commissaris des Konings het woord gevoerd hadden, wordt het voorstel van den heer *Kniphorst* in omvraag gebragt en met 15 tegen 7 stemmen verworpen. Voor hetzelve hebben gestemd de heeren *Rikkers*, *de Jonge*, Mr. *G. L. Kniphorst*, *Meursing*, *v. d. Vlies*, *W. F. Kijmmell* en Mr. *C. E. Kniphorst*. — Daarna is eene Commissie benoemd, bestaande uit de heeren Jhr. *A. W. van Holthe*, Mr. *W. L. Tonckens*, Mr. *H. J. Kijmmell*, Mr. *J. Tonckens* en *J. A. Meursing*, om, zoo mogelijk, den volgenden dag der Vergadering te dienen van consideratien en advies ten aanzien van het voorstel van Ged. Staten, om de deelneming in de eventueel op te rigten Kanalisatie-Maatschappij met *f* 175,000 te verhoogen. — Hierna werd de vergadering tot den volgenden dag des morgens te elf uur gescheiden. — Een talrijk publiek woonde deze zitting bij.

Woensdag 7 Augustus. De vergadering wordt te elf uur geopend; een aanzienlijk publiek vervult de tribunes; de notulen van het verhandelde ter vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd, nadat daarin, op verzoek van den heer Mr. *G. L. Kniphorst*, is opgenomen het aantal stemmen, waarmede het gisteren door hem gedaan voorstel is verworpen. — Daarop brengt de commissie, gisteren benoemd ter zake van de verhooging der deelneming van de Provincie in de op te rigten kanalisatie-Maatschappij, verslag uit bij monde van den heer Mr. *J. Tonckens*. De Commissie wil het nut, hetwelk voor de Provincie in de kanalisatie van dit gewest in het algemeen en in het bijzonder in de onderwerpelijke kanaalwerken is gelegen, niet onderzoeken; zij acht dit nut als te algemeen erkend; zij zal voornamelijk het finantieel gedeelte van het voorstel onderzoeken, en nagaan, of eene verhoogde deelneming de krachten der Provincie al dan niet te boven gaat; de Commissie acht zulks geenszints het geval te zijn; in de middelen tot dekking der vereischte uitgaven kan zonder nieuwe belastingen voorzien worden; zij licht de voorstellen van Ged. Staten nog nader toe, en merkt op, dat, wanneer de Provincie niet tot de verhoogde deelneming overgaat, de op te rigten Maatschappij niet op 12 Sept. e.k. den gevorderden borgtogt zal kunnen storten en de inschijvers hunne inschrijvingen niet gestand zullen behoeven te doen; zij concludeert daarom, tot aanneming van het voorstel. — De heer Commissaris des Konings bedankt de commissie en stelt voor, over het rapport dadelijk de discussien te openen. — De heer *de Jonge* vraagt het woord; hij beschouwt de verleende concessie voor de kanalisatie als een particulier belang en is van oordeel, dat de heeren Jhr. *R. A. van Echten van Holthe*, Jhr. Mr. *H. G. van Holthe tot Echten* en Jhr. *A. W. van Holthe van Oldengaerden* geen deel aan de vergaderingen kunnen nemen, op grond van art. 13 van *het Reglement*, *bepalende de wijze*, *waarop het gezag en de magt door de Staten van Drenthe wordt uitgeoefend*, en volgens hetwelk geen lid, die of zelf, of wiens bloed- of aanverwanten, tot den vierden graad ingesloten, directelijk in de behandeld wordende zaak belang mogten hebben, geen deel aan de deliberatien kan nemen of dezelve bijwonen. — De drie genoemde heeren verlaten daarop de vergadering. — De heer Mr. *J. Tonckens* verzoekt, dat de heer *de Jonge* bewijze, dat de gezegde heeren particulier belang bij de ontworpen kanaalwerken hebben. — De heer *de Jonge* zegt: de concessionarissen hebben in hun eigen belang, niet in dat der Provincie, de concessie aangevraagd, het is particulier belang; onder de concessionarissen is Jhr. *van Echten*; die binnen den vierden graad de gezegde heeren bestaat; hij is overtuigd, dat deze heeren belang bij de concessie hebben. — De heer Mr. *J. Tonckens* vraagt geene personele overtuiging, maar bewijs. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst* oordeelt ook, dat er bewijs noodig is, dat de heeren, die de zaal verlaten hebben, belang hebben bij de zaak, alvorens de vergadering hun de deelneming aan de deliberatien kan ontzeggen; doch ieder lid heeft gezworen zich aan de Reglementen en de Grondwet te zullen houden; de leden nu, die geïnteresseerd mogten zijn bij de zaak, dienen zich zelve te excuseren, ieder moet hier denken aan eed en pligt. Hier komen ook nog de hoofd- en mede-participanten van de Hoogeveensche vaart als belanghebbenden in aanmerking; wanneer de Provincie tot de gevraagde verhooging der deelneming besluit, en de Hoogeveensche Vaart wordt overgedragen, dan treedt de nieuwe Maatschappij in de verpligting der hoofd- en mede-participanten, die gehouden zijn de Hoogeveensche Vaart te onderhouden, doch

hieraan sedert lang niet hebben voldaan. — Den heer Mr. *W. Alingh* bevreemdt het, dat hier sprake is van particulier belang; zoo het bestond, zou het bewezen moeten worden; maar hij meent, dat de verhooging der deelneming gevraagd wordt niet in het belang van een bepaald gedeelte der Provincie, maar in het algemeen belang der Provincie; dat alle leden hierbij belang hebben, en dat dus de geheele Vergadering eindelijk wel de zaal zoude kunnen verlaten. — De heer *v. d. Vlies* oordeelt, dat het huishoudelijk Reglement en de graad van bloedverwantschap hier de vraag moeten beslissen. — De heer *Witsenborg* zegt: De heer *Kniphorst* stelt de hoofd- en mede-participanten als mede-belanghebbenden bij de kanalisatie voor; ik ben hoofd- en mede-participant en zal dus ook de zaal verlaten, niet twijfelende, of meerdere leden zullen mij nog volgen, daar ook heeren uit Meppel belang bij de kanalisatie hebben, als wier huizen bij de uitvoering daarvan zouden moeten onteigend worden. — De heer Mr. *J. Tonckens* is het met den heer *Alingh* eens; hij verzoekt dat dadelijk in omvraag gebragt worde, wie als belanghebbenden zijn aan te merken. — De heer *de Jonge* verklaart, dat hij niet over onteigening van zijn huis bij de uitvoering der kanalisatie is gevraagd, dat hij dus geen belanghebbende is, en gerustelijk aan de deliberatiën zal blijven deelnemen. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst* houdt geene omvraag noodzakelijk; het moet aan ieders geweten overgelaten worden, of hij al dan niet aan de deliberatiën kan deelnemen. — De heer Commissaris des Konings stemt met den heer *Kniphorst* in. — De heer Mr. *J. Tonckens* geeft in overweging, om de heeren, die weggegaan zijn, te vragen, uit welken hoofde zij zich hebben verwijderd. — De heer Commissaris des Konings acht, dat zij vrijwillig weggegaan zijn en zich dus aan de deliberatiën onttrokken hebben. — De heer Mr. *J. Tonckens* gelooft, dat de heeren zich verwijderd hebben, niet om zich als belanghebbenden aan de deliberatiën te onttrekken, maar om aan de Vergadering volle vrijheid te laten, om te delibereren over het punt of zij al dan niet aan de beraadslagingen konden deelnemen; hij is van oordeel, dat deze leden hieromtrent nog dienen gevraagd te worden. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst* moet protesteren tegen alle beraadslaging omtrent een punt van het geweten van ieder lid; hij gelooft, dat de heeren zich niet hadden moeten absenteren, en acht, dat hun alnog de vraag, door den heer Mr. *J. Tonckens* bedoeld, moet gedaan worden. — De heer Mr. *W. Alingh* houdt het er voor, dat de heeren zich uit bescheidenheid verwijderd hebben; zoo buiten hen beraadslaagd werd, zou hun onregt geschieden; hij houdt het

(Zie het vervolg hiervan in het Bijvoegsel.)

Ook aan den heer Mr. *W. Goedkoop* te Assen hebben wij ons gewend, naar aanleiding van een berigt in het *Handelsblad*, dat Z.W.Ed.Gestr. te Hoogeveen zeer in aanmerking zou komen voor de aanstaande verkiezingen, met het verzoek, om ons, zoo daartegen bij Z.W.Ed.Gestr. geene overwigtige bedenkingen bestonden, wel te willen mededeelen, of Z.W.Ed.Gestr. gekozen wordende, zich die keuze zou laten welgevallen, daar zeker vele kiezers er belang in zouden stellen zulks te weten. Wij hebben daarop van den heer *Goedkoop* den volgenden brief ontvangen:

Assen, 7 *Augustus* 1850.

Wel Edel Gestrenge Heer!

Ik zou meenen aan de burgerlijke beleefdheid te kort te doen, en er bestaan bij mij geene bedenkingen, om niet te antwoorden op uwe letteren van heden. Op de vraag, daarin vervat, heb ik de eer te kennen te geven, dat, voor het geval er zich zoovele stemmen op mij mogten vereenigen, dat ik bij de aanstaande *verkiezingen* als gekozen kan worden beschouwd, ik mij die keuze zal laten welgevallen; evenwel in dien zin, dat ik mij voorgenomen heb, casu quo, niet als lid der Provinciale Staten op te treden, ten zij ik bij meerderheid van stemmen daartoe worde opgeroepen, om reden ik dan eerst voor *die* betrekking meen gehouden te zijn, aan die roeping te *moeten* beantwoorden.

Met verschuldigde achting heb ik de eer te zijn,

Aan den heer Redacteur der W. GOEDKOOP.
Drentsche Ct. te Assen.

Van den heer Mr. P. van der Veen *hebben wij het volgende antwoord ontvangen:*

WOLVEGA, den 6 Aug. 1850.

Wel Edel Gestrenge Heer!

Mijn antwoord op U Ed. Gestr's. vraag is, dat, in gevalle ik word benoemd, tot Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ik mij verpligt acht die betrekking aan te nemen.

Met hoogachting heb ik de eer mij te noemen,

Wel Edel Gestrenge Heer!
U Wel Ed. Gestr's Dw. Dienaar,
P. V. D. VEEN.

De COMMISSIE, gekozen ten gevolge der annonce in de *Drentsche Courant* van den 6 Aug. jl., roept bij dezen op al degenen, welke genegen mogten zijn, om het Lidmaatschap der Tweede Kamer van de Staten-Generaal of der Provinciale Staten op zich te nemen, daarvan aan haar kennis te geven vóór of op woensdag den 21 Aug. e.k., ten einde daarvan verslag te kunnen geven aan de vergadering van Kiezers, welke op donderdag den 22 Aug. d.a.v., des namiddags *om half een uur*, in de bovenzaal van het logement van *A. Hofste* te Assen, zal worden gehouden en waartoe de kiezers mits dezen worden opgeroepen; zullende degenen, welke hunne namen niet hebben opgegeven, worden beschouwd als ongenegen, om zich eenige keuze te laten welgevallen. *De Commissie voornoemd*,

Assen, W. GOEDKOOP.
8 *Aug.* 1850. N. G. SERVATIUS.
E. K. J. BERTLING.

De ondergeteekenden noodigen hunne mede-kiezers te Gieten en omgelegene plaatsen uit, om op maandag den 12 aanstaande, des voormiddags te elf uur, te zamen te komen ten huize van de wed. *Braams* te Gieten, ten einde met elkander te spreken en zich, zoo mogelijk, te verstaan over kandidaten bij de ophanden zijnde verkiezingen van leden der Staten Gener. en van de Prov. Staten.

Eenige Kiezers.

Heden beviel van eene dochter *S. Westra*, — *Mulder*.
Assen, 7 *Augustus* 1850.

Heden overleed mijn dierbare echtgenoot en mijner kinderen geliefde vader *Johannes van der Veen*, in leven Kantonregter te Oldeberkoop. Alhoewel den gezegenden ouderdom van ruim tachtig jaren hebbende bereikt, is dit verlies voor zijne betrekkingen, dankbaar voor dit langdurig bezit, hoogst smartelijk en zal zijn aandenken bij dezelve in gedurige zegening blijven.

Wolvega, A. NOIJON,
1 *Augustus* 1850. *wed.* VAN DER VEEN.

Er is te Rolde gestald, eene onbekende **donker zwartbonte KOE**, met een **kol**, oud ruim vier jaren, gemerkt op het kruis (regterzijde) met de letters A. W., denkelijk vermist geraakt op de laatst gehoudene Zuidlaardermarkt. De eigenaar van deze Koe, kan dezelve tegen behoorlijke schadeloosstelling van voergeld en verdere kosten terugbekomen bij den logementhouder *Egbert Scholtens* te Rolde. *Rolde*, 7 *Augustus* 1850.

Correspondentie.

Door volslagen plaatsgebrek zijn wij genoodzaakt eenige stukken tot een volgend no. te laten liggen.

LOTERIJ, 5. kl. 13.—15. lijst: no. 5736 *f* 100,000; no. 14370 *f* 15,000; no. 18587, 2568, 19310, 19771 en 6037, 19453, 9515, 12347 en 13189 ieder *f* 1000; no. 14860, 4952, 16062, 6691, elk *f* 400; no. 8868, 14999, 1523, 15106, 16065, 4544, 4650, 5129, elk *f* 200.

Coevorden, 5 *Aug.* Rogge *f* 4.25. Boekweit *f* 3.60. Boter ned. pond *f* 0.40. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.39.

Hoogeveen, 6 *Aug.* Rogge Nieuwe *f* 4.75, Oude *f* 4.50. Boekweit *f* 4.12½ Haver *f* 2.35. Boter n. pond *f* 0.45. Honig n. pond *f* „.„.

Ter markt aangeb.: 99 mudd. nieuwe en 16 mudd. oude rogge; 22 m. boekweit. 146 m. haver; 130 p. boter; 0 p. honig. Zetting: 6 p. roggeb. *f* 0.38.

Assen, 8 *Aug.* Rogge *f* 4.60 a *f* 4.25. Boekweit *f* 4.75 a *f* 4.25. Aardapp. *f* 1.50 a *f* 1.00. Boter n.p. *f* 0.55 a *f* 0.50. Stroo 100 n. p. *f* 2.60.

Aantal: 190 mud Rogge; 35 mud Boekweit; 30 mud Aardapp.; 230 n. pond Boter; 0 n. pond Hooi; 2000 n. pond Stroo; 72 Wagens. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.38.

Groningen, 6 *Aug.* Tarwe *f* 6.75 a *f* 5.45. Rogge *f* „.„; nieuwe *f* 4.20 a *f* 4.80. Boekweit, zand *f* 3.60 a *f* 4.05, veen *f* 3.65 a *f* 3.95 Garst *f* 2.95 a *f* 3.15, nieuwe zomer *f* „.„ a *f* „.„ knobbe *f* 3.10 a *f* 3.30. Dikke haver *f* 2.25 a *f* 2.95. Voerhaver *f* 2.10 a *f* 2.30. Paardeboonen *f* 3.00 a *f* 4.00 Koolzaad *f* 8.25 a *f* 9.40. Gort grove *f* 4.60 a *f* 5.00, parel 100 ned. pond *f* [illegible].50 a *f* 8.00. Boter ⅛ ton *f* „ a *f* „.

Steenwijk, 5 *Aug.* Rogge oude *f* 4.40 a *f* 4.50, nieuwe *f* 4.35 a *f* 4.75. Haver *f* „.„ a *f* „.„. Boter ⅛ vat *f* 11.75.

Oldemarkt, 3 *Aug.* Boter ⅛ vat *f* 12.00 a *f* 12.50.

Amsterdam, 7 *Aug.* Werk. Sch. 2½ pct. 57⅜ a 57$\frac{1}{16}$; dito 3 pct 68⅛ a 68¼; Werk. Sch. 4 pct 88$\frac{1}{16}$.

Te *Assen*, VAN GORCUM EN COMP. Provinciale Drukkers.

VERVOLG *van het verhandelde in de buitengewone vergadering der Provinciale Staten.*

voor het regelmatigste, dat of de heeren gevraagd worden, of dat de Vergadering beslisse. — De heer *de Jonge* herinnert, dat hij voor eenige jaren, wegens eene soortgelijke zaak, de vergadering heeft moeten verlaten. — De heer Commissaris des Konings acht het verkieslijkst de heeren te vragen, uit welken hoofde zij de vergadering verlaten hebben, bij gelast hen weder binnen te roepen, en, nadat zij weder binnen gekomen zijn, doet hij hen de bedoelde vraag. — Jhr. *R. A. van Echten van Holthe* zegt de vergadering te hebben verlaten, om aan dezelve volkomene vrijheid te geven, om over de in het midden gebragte bezwaren te delibereren. — De drie andere heeren geven soortgelijke verklaringen. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst* wil nog aan de vier heeren gevraagd hebben, of zij al dan niet bij de behandeld wordende zaak belang hebben, zoodat zij op grond van art. 13 van het *Reglement van gezag en magt der Staten* de vergadering niet zouden kunnen bijwonen. — Jhr. *R. A. van Echten van Holthe* oordeelt, dat wij leven onder de nieuwe Provinciale wet, en dat art. 73 hem, zoo de behandeld wordende zaak hem of zijne bloed- of aanverwanten tot den derden graad ingesloten aanging, wel zou gebieden, om zich van medestemming te onthouden, maar niet om de zaal te verlaten. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst* houdt het er voor, dat het oude Reglement nog wel degelijk bestaat, ingevolge art. 3 der additionele artt. van de Grondwet. — De heer Commissaris des Konings zegt, daar er verschil van gevoelen bestaat, of ten dezen het oude Reglement dan wel de nieuwe Prov. wet geldt, dit punt in omvraag te zullen brengen. — De heer Mr. *J. Tonckens* meent, dat in alle gevallen de leden de vergadering niet behoeven te verlaten; onder het publiek zijn misschien vele belanghebbenden; of de heeren nu op de tribune of in de vergadering zitten is onverschillig. — De heer Comm. d. K. doet opmerken, dat art. 13 van het oude Reglement spreekt van *vergadering bijwonen*, en dat men, onder het publiek zittende, niet kan gezegd worden, de vergadering bijtewonen. — De heer Mr *G. L. Kniphorst* zegt, dat het publiek de vergadering niet bijwoont, het publiek is bij gunste door een besluit der vergadering op de tribune toegelaten, het heeft daarop hoegenaamd geen regt; de vergadering wordt binnen de wanden der zaal gehouden, en iemand, die de vergadering niet mag bijwonen, moet de zaal verlaten. — De heer Commissaris des Konings brengt nu in omvraag, of ten dezen het oude Reglement of de nieuwe Prov. wet geldt; de uitslag van de stemming is, dat elf leden zich voor het eerste en elf leden zich voor het laatste verklaren; de stemmen staken mitsdien. De heer Commissaris des Konings verklaart, dat, ingevolge de Grondwet, daar de vergadering niet voltallig is, het nemen van een besluit ten dezen tot eene volgende vergadering zal moeten worden uitgesteld, en bepaalt, dat deze vergadering zal plaats hebben des namiddags te vier uur; tot dien tijd gaan de Staten uiteen.

's Namiddags te vier uur wordt de zitting hervat: een aanzienlijk publiek vult weder de tribunes; de notulen worden gelezen, en, nadat daarin op eene aanmerking van Jhr. *R. A. van Echten van Holthe* eene wijziging is gebragt, goedgekeurd. — De heer Mr. *J. Tonckens* bekomt het woord, hij houdt het er bij nader inzien voor, dat het punt, of art. 13 van het Reglement van gezag en magt dan wel art. 73 van de Prov. wet ten dezen geldende is, eigentlijk geen punt van deliberatie kan uitmaken; art. 176 der Prov. wet zegt, dat alle geldende voorschriften omtrent punten, bij die wet niet geregeld, blijven gelden, tot dat zij door andere worden vervangen; alle bepalingen dus, strijdig met die wet, zijn ingetrokken; art. 73 van de Prov. wet strijdt met art. 13 van het oude Reglement; art. 13 moet dus vervallen. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst* is het ook thans bij nader inzien met den heer *Tonckens* eens: hij ziet in de heden morgen gevoerde kwestie ook geen belang; naar zijn inzien is art. 73 der Prov. wet thans geldende; maar heden morgen is er gesproken, of er bewijs is geleverd; hij maakt onderscheid tusschen absolute onbevoegdheid en eene onbevoegdheid, welke ieder naar zijn eigen geweten moet beoordeelen, het is hier eene absolute onbevoegdheid; onder de concessionarissen is Jhr. *A. W. van Holthe tot Echten*; deze heeft onder de leden twee broeders en een oom; deze zijn dus volgens art. 73 der Prov. wet onbevoegd, om mede te stemmen: Spreker zal gaarne van de voorlichting dezer heeren profiteren, zoo ze zich maar onthouden van mede te stemmen, hetgeen hun voornemen schijnt te zijn. — De heer Mr. *J. Tonckens* zegt niet te weten, dat de heeren het voornemen hebben te kennen gegeven, om zich van stemming te onthouden, zij hebben het niet gezegd; het is hier de kwestie of het oude Reglement of de Prov. wet gelden; het is dan later de vraag, of de betrokken heeren zullen of willen mede stemmen; de heeren hebben geen persoonlijk belang bij de kanalisatie. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst:* het is niet noodig, dat die heeren er persoonlijk belang bij hebben, hun bloedverwant binnen den verboden graad heeft er ontwijfelbaar belang bij, er is genoegzame reden tot toepassing van art. 73 der Prov. wet; Spreker gelooft niet, dat de Voorzitter bevoegd is de stem af te vragen van een bloedverwant van een der concessionarissen. — De heer Mr. *J. Tonckens* repliceert nog. — De heer Commissaris des Konings merkt aan de vergadering op, dat, naar zijn inzien, de kwestie, waarover heden morgen de stemmen gestaakt hebben, door de toelichting van den heer *Tonckens* is komen te vervallen, en stelt voor, om, zoo niemand daartegen is, deze kwestie als afgedaan te beschouwen, en de behandeling van de vraag, of de genoemde drie heeren aan de stemming zullen kunnen deelnemen, uit te stellen tot na de discussien over het rapport van de commissie. Nadat nog de heer Mr. *W. L. Tonckens* hieromtrent eene aanmerking in het midden had gebragt, en door den heer Commissaris des Konings was beantwoord, worden de discussien over het heden morgen door de commissie uitgebragt rapport geopend. — De heer *van der Vlies* zal alleen dan voor het voorstel van Ged. Staten stemmen, wanneer aan de concessionarissen de voorwaarde opgelegd wordt, om het kanaal *door* en niet *om* Meppel te leggen; Jhr. *van Holthe* heeft gezegd, dat met de onderwerpelijke kanalisatie de welvaart van de Provincie viel of stond, doch wat deel der Provincie heeft voordeel; in de eerste plaats de eigenaren van de Emmer veenen, dan de ingezetenen van Hoogeveen en omstreken en eindelijk de eigenaren der Hoogeveensche vaart: deze trekken, volgens berekening, daarvan jaarlijks *f* 15,000. behalve *f* 2000 bruggegelden; voor jaarlijksch onderhoud wordt echter geene *f* 2000 besteed; de vaart is dan ook zeer slecht onderhouden, en zou groote onkosten vereischen, om hersteld te worden; de eigenaren der Hoogeveensche vaart ontvangen nu *f* 25,000 voor de overdragt; men vordert daartegen, dat Meppel het vaarwater door de stad en de daarin gelegde sluis om niet zal afstaan, en dan dreigt men nog buiten om Meppel te gaan. is dit billijk? — De heer Mr. *J. Tonckens* zegt, dat de opkomsten van de Hoogeveensche vaart door den heer *van der Vlies* te hoog berekend zijn; wat de rigting *om* of *door* Meppel aangaat, dit zal later een punt van behandeling tusschen de concessionarissen en de Regering van Meppel kunnen uitmaken, wanneer de rigting definitief zal moeten bepaald worden; Meppel betaalt geen $\frac{1}{7}$ deel in de Prov. belastingen, zooals de heer *van der Vlies* beweerd heefd. — De heer *van der Vlies* antwoordt hierop en wordt door den heer *Tonckens* op nieuw wederlegd. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst:* men komt te veel in afwijkingen; gisteren is hij met zijn voorstel niet gelukkig geweest, hij zal zich echter aan het beter oordeel der vergadering onderwerpen. Hij zal tegen het gedaan voorstel stemmen; het onderwerpelijk plan van kanalisatie is niet van algemeen Provinciaal belang; bij de behandeld wordende zaak wordt niet van de regte beginselen uitgegaan; de hoofd- en mede-participanten van de Hoogeveensche vaart, zoo zij de vaart in behoorlijke capaciteit en staat hadden kunnen onderhouden, zouden niet tot de overdragt besloten hebben; toen men evenwel zag, dat er geen redres meer mogelijk was, heeft men de verbetering der Hoogeveensche vaart tot een Provinciaal belang gemaakt. Hoogeveen en omstreken zijn een belangrijk deel der Provincie, hij wil deze, zoo ze het behoeven, gaarne ondersteunen, doch hij is er tegen, dat zulks in het belang der Provincie heet te zijn. Ingevolge sprekers overtuiging staat de Drentsche kanalisatie niet in verband met de verlenging der Hoogeveensche vaart; men spiegelt verruitziende gevolgen, eene verbinding met de Eems, van deze kanalisatie voor, maar op het punt, waar het kanaal in de Eems zou komen, moeten nog huizen gebouwd en menschen geplant worden. Spreker behoeft niet op te merken, dat de kanalisatie op eene andere wijze, inderdaad in het belang der Provincie kan geschieden. Ged. Staten beroepen er zich op, dat vroeger het onderwerp was erkend van algemeen Provinciaal belang te zijn. Spreker heeft het betrekkelijk stuk niet kunnen vinden, maar de bedoelde zinsnede moet voorkomen in het rapport eener speciale commissie, waarvan spreker lid is geweest, doch dezelve is gesteld onder de vroeger in het rapport omschrevene voorwaarde, dat het leidingskanaal uit de Beilervaart naar de verlengde Hoogeveensche vaart een scheepvaartskanaal zou worden, waardoor de geheele zaak eene Provinciale kleur kreeg. Wanneer Spreker als Meppelaar of als ingezeten van Hoogeveen moest stemmen, zou hij ligt verleid kunnen worden, om voor het voorstel te stemmen, doch hij moet hier stemmen als lid van de Staten van Drenthe, en dan beschouwt hij de zaak van geen zoodanig direct Provinciaal belang, dat de Provincie zich daarvoor de opoffering van zulke aanzienlijke sommen zou moeten getroosten. Maar ook nog, zoo het een Provinciaal belang is, zoo men zich kosten moet getroosten

om den hoopeloozen toestand van de inschrijvingen, zou het dan niet beter voor de Provincie zijn, om de kanalisatie over te nemen? niet om de Hoogeveensche vaart op te leggen, dit moeten de eigenaren dier vaart doen (men kon hen hierin wel wat ondersteunen), maar om eene ringvaart daar te stellen; de voordeelen van de Eems zijn te precair, om daarop veel te bouwen. Spreker zou ongaarne aan zijne opvolgers eene erfenis achterlaten, die onder beneficie van inventaris zou worden aanvaard of wel geheel verworpen. — De heer *de Jonge* is niet met den heer *Kniphorst* eens, hij beschouwt de verbetering en verlenging der Hoogeveensche vaart als van groot nut voor de Provincie, maar hij kan zijne toestemming niet geven tot eene verhooging van deelneming als thans voorgesteld wordt; de Provincie zou bijna de helft der gelden moeten leveren; hij acht het dan beter, dat de Provincie de kanalisatie overneemt en alleen de *f* 500,000 levert, zij zal dan vrij over het kanaal kunnen beschikken en niet van het Bestuur der Maatschappij afhangen. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst* zegt, tot nadere adstructie van zijn gevoelen, dat hij zeer voor eene kanalisatie van Drenthe is, en des vereischt, daarvoor wel een millioen zou willen toestaan; maar dat hij ontkent, dat de opleg der Hoogeveensche vaart synoniem is met de Drentsche kanalisatie. — De heer Mr. *J. Tonckens* gaat de geschiedenis van de onderscheidene plannen van kanalisatie in dit gewest kortelijk na; hij beschouwt de verbetering van de Hoogeveensche vaart wel degelijk als een belangrijk deel van de Drentsche kanalisatie; hij heeft in der tijd een voorstel gedaan en de Vergadering heeft zich daarmede vereenigd, om een fonds voor kanalen daar te stellen; de interessen van dit fonds zullen strekken gedeeltelijk tot bestrijding der renten van de op te nemen gelden gedeeltelijk tot aflossing der negotiatie. De Provincie zal door de verhoogde deeelneming niet bezwaard worden; men lette er wel op, dat er geen subsidie, maar wel eene deelneming gevraagd wordt. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst:* de opleg der Hoogeveensche vaart is wel noodig, om bij de Emmer veenen te komen; deze zijn echter partikulier eigendom; hij kan de Provinciale fondsen niet doen strekken, om particuliere belangen te bevorderen. — De heer Mr. *J. Tonckens:* men graaft geene kanalen naar heidevelden, deze geven geene opkomsten; maar men graaft kanalen naar veenen; door de afvoer van de turf kunnen de kosten van daarstelling der kanalen goedgemaakt worden en daardoor kunnen de kanalen alleen bestaan; langs zoodanige kanalen en vooral in de veenen ontwikkelt zich eene bevolking en ontginning, waarvan de Provincie weder indirect de voordeelen trekt; de Provincie moet alles bevorderen, zelfs particuliere ondernemingen, zoo de Provincie van dezelve maar voordeel kan verwachten. — De heer *de Jonge* is altijd voor kanalen; hoe meer de verschillende plaatsen verbonden worden, des te beter acht hij het; maar dit voorstel is veel te bezwarend; zoo de Provincie de kanalen kon overnemen, hij zou er zeer voor zijn. — Jhr. *R. A. van Echten van Holthe* wil eenige gemaakte aanmerkingen wederleggen; het bestuur der te ondernemen kanaalwerken zal komen in handen van het bestuur der op te rigten Maatschappij, maar de Provincie zal hierop een overwegenden invloed uitoefenen zoo door hare zoo aanzienlijke deelneming als doordien onderscheidene gemeenten in de Provincie hebben deelgenomen; Spreker merkt aan den heer *van der Vlies* op, dat de eigenaren der Hoogeveensche vaart weinig voordeel van die vaart trekken, omdat het tarief zoo laag is; de Hoogeveensche Vaart wordt wel onderhouden, maar het is van groot belang, dat dezelve verbeterd wordt. — De heer *van der Vlies* is in zijne overtuiging versterkt, dat de kanalisatie moet zijn in het belang der Provincie; hij beschouwt de verbetering en verlenging der Hoogeveensche Vaart als een begin dier kanalisatie. De Provincie moet meesteresse van de kanalen zijn, en hij wil haar in staat stellen, om zulks van het begin af te zijn, en daarom zal hij tegen het voorstel stemmen.— De heer *Meursing* wil reden geven voor zijne uit te brengen stem; kanalisatie is door geld te krijgen, maar geen water; door deze kanalisatie nu wordt water voor de Hoofdvaart verkregen, en door dit water kan verdere kanalisatie der Provincie plaats hebben. — Geen der leden verder het woord verlangende, sluit de heer Commissaris des Konings de discussiën over het voorstel van Ged. Staten en opent nu de beraadslagingen over de kwestie, of Jhr. *R. A. van Echten van Holthe*, Jhr. *H. G. van Holthe van Echten* en Jhr. *A. W. van Holthe tot Oldengaerden* al dan niet aan de stemming kunnen deelnemen. De beide eerstgenoemde heeren verklaren, hangende deze beraadslagingen, de zaal te zullen verlaten, hetgeen zij doen. — De heer Mr. *W. L. Tonckens* zegt, dat de drie heeren opgeroepen zijn tot bijwoning der vergadering, dat zij aan de deliberatiën hebben deelgenomen, en zelfs een van hen lid der Commissie is geweest; zij hadden dus, wanneer zulks noodig was, gisteren moeten gewraakt worden, nu is het te laat. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst* ziet niet in, waarom ook thans nog niet het regt van medestemmen aan hen kan onthouden worden; er is nog niets verzuimd, hij gelooft zelfs bijna niet, dat dit punt voor stemming vatbaar is, omdat de bepalingen der wetten boven de stemming zijn verheven; de Voorzitter mag hen niet laten medestemmen. — De heer Mr. *J. Tonckens* weet niet, bij welke wet aan den Voorzitter de bevoegdheid is gegeven, om een lid niet te doen medestemmen; art. 73 der Prov. wet bepaalt, dat de leden der Staten, in de daarin uitgedrukte gevallen, zich moeten *onthouden* van medestemmen; de drie heeren moeten het dus zelve weten, of zij al dan niet kunnen medestemmen. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst* zegt, dat de heer *Tonckens* hem niet schijnt begrepen te hebben; de Voorzitter leidt de vergadering, hij neemt de stemmen op, doch kan geene stem opnemen van hen, die hij onbevoegd acht, om mede te stemmen.— De heer Commissaris des Konings acht, dat hier, volgens art. 73 der Prov. wet, de vraag is, of de behandelde zaak direct den concessionaris aangaat; hij kan niet zien, dat de concessionaris hier direct belang heeft, hij verzoekt niets voor zich speciaal. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst* houdt het er voor, dat de concessionaris bij de zaak groot belang heeft; hij heeft de zaak op het touw gezet, hij heeft te veel moeite, te veel kosten aangewend; hij houdt zich overtuigd, dat de concessionaris hartelijk eene aanneming van het voorstel van Ged. Staten verlangt. — De heer Commissaris des Konings antwoordt hierop. — De heer Mr *G. L. Kniphorst* stelt alsnu voor: „dat de heeren Jhr. „*R. A. van Echten van Holthe*, Jhr. *H. G. van Holthe tot* „*Echten* en Jhr. *A. W. van Holthe tot Oldengaerden*, ter zake „van den algemeen bekenden graad van bloedverwantschap, „waarin dezelve staan tot een der concessionarissen Jhr. „*A. W. van Holthe tot Echten*, zullen worden verklaard „onbevoegd tot — en alzoo zich zullen hebben te onthouden „van mede te stemmen over het voorstel van Ged. Staten." Dit voorstel in omvraag gebragt zijnde, hebben *acht* leden zich buiten stemming gehouden, *acht* leden hebben zich *voor* en *vier* leden *tegen* het medestemmen van gezegde drie heeren verklaard Aldus bij volstrekte meerderheid van de gestemd hebbende leden beslist zijnde, dat de drie heeren zouden medestemmen, werden de beide zich verwijderd hebbende heeren op last van den heer Commissaris des Konings weder binnengeroepen en werd hun het besluit der Vergadering medegedeeld. — Thans neemt de heer Commissaris des Konings het woord, en doet aan de Vergadering opmerken, dat thans het oogenblik gekomen is, dat dezelve over den voorspoed of den achteruitgang van Drenthe zal beslissen; sedert 1834 zijn verschillende plannen van kanalisatie ontworpen, zonder tot uitvoering te komen; steeds is het geld de groote hinderpaal geweest; hij schetst het groote nut der kanalisatie; het verkrijgen van deze voordeelen hangt van de Staten af; zoo het voorstel van Ged. Staten afgewezen wordt, dan zal stilstand of liever achteruitgang het gevolg zijn, de Oostelijke veenen zullen langs de Dedemsvaart afgevoerd en der kanalisatie van Drenthe zal voor immer de bodem ingeslagen worden. Spreker adviseert ten slotte tot aanneming van het voorstel. — Thans wordt het voorstel van Ged. Staten in omvraag gebragt en aangenomen met 18 tegen 4 stemmen; tegen waren de heeren *Rikkers*, *de Jonge*, Mr. *G. L. Kniphorst* en *van der Vlies*. De heer *Kniphorst* verzoekt aanteekening in de notulen, dat hij tegengestemd heeft — De heer Commissaris des Konins deelt nu mede, dat Ged. Staten voor het geval, dat het door hen gedaan voorstel werd aangenomen, eene suppletoire begrooting, ter uitvoering van dit voorstel, hebben opgemaakt. De heer Commissaris des Konings verzoekt den heer Griffier dit stuk voor te lezen; deze doet zulks. Daarna brengt de heer Commissaris des Konings deze begrooting in deliberatie. — De heer Mr. *G. L. Kniphorst* oordeelt, op de gisteren door hem ontwikkelde gronden, dat de vergadering niet bevoegd is, om deze begrooting goed- of af te keuren; hij stelt voor, om de behandeling daarvan uit te stellen tot de eerste gewone vergadering der nieuwe Staten, en inmiddels aan Z.M. te verzoeken, ten deze te worden gehouden voor diligent; de heeren *de Jonge*, *Rikkers* en *van der Vlies* ondersteunen dit voorstel; in omvraag gebragt zijnde, wordt hetzelve verworpen met 18 tegen 4 stemmen; voor waren de heeren *Rikkers*, *de Jonge*, Mr. *G. L. Kniphorst* en *van der Vlies*. Daarop wordt de suppletoire begrooting in omvraag gebragt en aangenomen met 18 tegen 4 stemmen; de zooevengenoemde heeren hebben tegen gestemd. De heer Mr. *G. L. Kniphorst* verzoekt aanteekening, dat hij tegen gestemd heeft. — Nadat de resumtie der notulen aan Ged. Staten is opgedragen, wordt de vergadering gesloten.

Wij zijn verzocht mede te deelen, dat er ter zake der concessie tot kanalisatie geene persoonlijke reeds verbindende verpligting op concessionarissen rustte, en zij bij de voorwaarden van deelneming geenerlei beding ten hunnen behoeve hadden gemaakt.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.